

Slutrapport

Återrapportering av ekonomiskt stöd till lokalt brottsförebyggande projekt

Det sker mycket brottsförebyggande arbete runtom i landet, både som projekt och i den löpande verksamheten. Några av dessa insatser har kunnat genomföras med hjälp av ekonomiskt stöd från Brottsförebyggande rådet (Brå). Arbetet dokumenteras och efter insatsen lämnas en slutrapport till Brå.

Erfarenheterna från de olika projekten är många gånger intressanta för andra som arbetar med brottsförebyggande arbete och därför publicerar Brå ett urval av rapporterna på myndighetens webbplats.

För sakuppgifter och slutsatser står respektive författare eller organisation.

Fler rapporter finns att ladda ner på www.bra.se/lokaltarbete

Göteborgs
Stad

SSPF: skola-socialtjänst-polis-fritid

Dokumentation från heldag om utvärdering

Datum: 16 juni 2015

Plats: Dalheimers hus, Göteborg

Innehåll

Inledning.....	3
Russel Turner om utvärderingen.....	3
Kort om resultaten	4
Förslag framåt	4
Gruppdiskussioner.....	4
Avslutning.....	4
Bilagor.....	5
Bilaga 1: Anteckningar från gruppdiskussioner del 1.....	5
Bilaga 2: Anteckningar från gruppdiskussioner del 2.....	7

Inledning

SSPF står för skola-socialtjänst-polis-fritid och är en struktur för samverkan kring ungdomar i riskzon för kriminalitet. Nu har FoU i Väst/GR gjort en utvärdering av SSPF i Göteborg och Mölndal och ett hundratal personer har samlats för att ta del av resultaten och diskutera fortsatt arbete i staden. Alla hälsas välkomna av Sven-Johan Dahlstrand som är enhetschef i Social resursförvaltning och moderator för dagen. Han lämnar över ordet till Michael Ivarson, förvaltningsdirektör i Social resursförvaltning och Carina Persson, biträdande regionpolischef.

– Det här känns som en viktig dag, säger Michael Ivarson. Jag tänker på det som händer i vår stad. Arbetet med SSPF är något vi behöver vara rädda om och utvärderingen är ett steg i att göra saker bättre. Vi måste ha ett tålmodigt arbete och jobba vidare med de samverkansformer vi hittat.

Carina Persson fortsätter:

– Det känns som att "äntligen". Vi har haft ett behov av att utvärdera SSPF och se vad som kan förbättras. Det är ansträngt i vår stad och frågan är om inte här arbetet är det allra viktigaste: hur kan vi förhindra unga från att avstå från kriminalitet?

Michael Ivarson tillägger slutligen att det händer mycket kring samverkan och brottsförebyggande åtgärder i Göteborg nu, även på strategisk ledningsnivå.

Russel Turner om utvärderingen

Russel Turner från FoU i Väst/GR presenterar nu utvärderingen "SSPF – ett fokus på ungdomar i riskzon" som han gjort tillsammans med Åsa Nilsson från FoU i Väst/GR och Nina Jidetoft på polisen. Utvärderingen har finansierats av medel från Brå, stadsdelsförvaltningarna, Social resursförvaltning och polisen. Den handlar om arbetet med SSPF i Göteborg och Mölndal, men mycket går att applicera på andra kommuner.

Utvärderingen är en så kallad implementeringsutvärdering, där fokus har handlat om att ta reda på om alla bitar finns på plats i SSPF, för att i ett eventuellt nästa steg kunna göra en effektutvärdering och ta reda på hur SSPF hjälpt ungdomarna. För att överhuvudtaget kunna göra en utvärdering av resultaten bland ungdomarna krävs helt enkelt att metoden är implementerad. Finns resurser och samsyn? Är idén sjösatt? Russel Turner visar en bild på bröderna Wright och en flygmaskin – de fick göra många försök innan de lyckades flyga. Vidare konstaterar han att det inte skulle gå att göra en effektutvärdering så som SSPF ser ut idag, men att det kan bli aktuellt längre fram. Metoden SSPF har i sig bra stöd i forskning på området.

Kort om resultaten

Här redovisas några av resultaten från utvärderingen i korthet:

- Grundstrukturen för SSPF finns idag på plats i alla stadsdelar.
- MEN. Variationerna mellan stadsdelarna är stora på flera områden.
- Koordinatorernas tjänster varierar mellan 10 procent och 200 procent.
- Mötesfrekvensen varierar också stort. En del arbetsgrupper träffas varje vecka, medan det kan gå upp till 45 dagar mellan mötena för andra.
- Närvaron är god på mötena.
- Implementeringsgraden varierar stort mellan stadsdelarna och hänger inte ihop med den socioekonomiska situationen. Totalt är det 4 av 10 stadsdelar som idag arbetar med individärenden. De fyra har kommit igång med att hämta in samtycken och göra åtgärdsplaner, medan övriga stadsdelar inte börjat med det än.
- I stadsdelen Centrum finns en problematik i SSPF eftersom många ungdomar reser dit från andra stadsdelar. Det finns risk att individer faller mellan stolar.

Förslag framåt

Här redovisas några av de förslagen på fortsatt arbete som ges i utvärderingen:

- Inrätta ett centralt stöd för SSPF i form av en stadsövergripande styrgrupp.
- Använd gemensamma mallar, exempelvis för bedömning.
- Inrätta en fast dagordning för styrgrupper.
- Vad gäller själva metodutvecklingen behövs en fortsatt diskussion kring vilka ungdomar som ska vara med i SSPF.
- Öka samverkan med civilsamhället.
- Se till att första punkten på dagordningen för arbetsgrupperna handlar om ungdomarna.
- Uppföljningsarbetet behöver bli bättre.

Gruppdiskussioner

Eftermiddagen ägnas åt gruppdiskussioner i två olika former. Anteckningar från gruppdiskussionerna hittar du som bilagor.

Avslutning

Sven-Johan Dahlstrand berättar att den strategiska samverkansgruppen med ledning från Göteborgs Stad och polisen också kommer att få ta del av resultaten från utvärderingen. Det samma gäller sektorschefer och stadsdelsdirektörer i Göteborgs Stad. Rapporten kommer tryckas upp av Social resursförvaltning efter sommaren. Anette Hillskär-Malmfors och Even Magnusson, som arbetar med centralt processtöd för SSPF avslutar med att tacka för dagen och för att utvärderingen nu är klar. Det finns ett arbete att göra, men de understryker samtidigt hur Göteborg kommit långt i samverkansarbetet i jämförelse med många andra kommuner i landet! Den 4 september ägnas en heldag för alla SSPF-koordinatorer åt utvärderingen.

Bilagor

Bilaga 1: Anteckningar från gruppdiskussioner del 1

Den första diskussionen skedde i tvärgrupper utifrån två frågeställningar. Dels fick grupperna fick reflektera över resultaten från utvärderingen, dels prata om utvecklingsområden.

Reflektioner från förmiddagen

Här sammanfattas några av de reflektioner deltagarna hade efter förmiddagen.

- Förvånade att bara fyra stadsdelar jobbar med individärenden.
- Viktigt med samsyn
- Åtgärdsplaner – vad ska titta efter?
- Koordinators mandat och arbetsbeskrivning
- Sekretessen är ett hinder
- Hade hoppats på tydligare ramar för de som sitter i den operativa gruppen
- Bedömningsmallar saknas
- Förhållandet mellan styrgrupp och arbetsgrupp behöver diskuteras
- Uppföljning
- Vad är processledarens roll?
- Svårigheter kring hur vi ska kunna lyfta oron innan det finns ett samtycke
- Vi behöver prata om hur vi presenterar SSPF för föräldrar för att få ett samtycke
- Unga över 15 år kan behöva vara med och ge sitt samtycke beroende på mognad
- Parallellt samtycke?
- Hur arbetar vi med ungdomar som rör sig i andra stadsdelar och skapar oro
- Bra med vägledning för att kunna göra en effektutvärdering
- Fria skolvalet och samverkan – hur många går att samverka med?
- Oro för den dolda agendan, vem är gruppen till för?
- Bra att gå ner i åldrarna
- Hur tar vi tillvara kunskap när personal slutar eller byts ut?
- SSPF-koordinatorer behöver träffas oftare för att driva utvecklingen.
- Ej likabehandling
- Bra att kritik kommer fram
- Varför är det bara polis och social resurs som tar initiativ till dagen, inte skola och fritid?
- Mer kunskap om varandras verksamheter behövs
- Hur många riskfaktorer krävs för att lyfta till SSPF?
- Saknar att varje stadsdel inte fått någon feedback
- Vi behöver fundera över vad vi har för ambition i staden
- Vad händer när behovet ökar på individnivå – ökade resurser?
- Viktigt att utgå från lokala förutsättningar
- En lägsta godtagbar nivå behöver slås fast
- Brist i hur man håller mötena – finns engagemang och intresse?
- Den som känner oro bör också vara den som hämtar in samtycke
- Hur använder vi oss av civilsamhället?
- Att ändra mötesordning: individärenden först på mötet

Stadens övergripande utvecklingsområden

Nedan redovisas några av de utvecklingsområden som diskuterades:

- Tydliggör mandatet och gör arbetsbeskrivning för koordinator
- Gemensam dagordning för styrgrupperna och arbetsgrupperna
- Material i en databas/plattform
- Koppling mellan exempelvis Trygg i Angered och sociala insatsgrupper
- Torsdagssamtalen möjliggör beredskap i stadsdelarna. Hur stadsdelarna jobbar inför och efter torsdagssamtalen borde vara en punkt på dagordningen för SSPF.
- Finns det informationsmaterial till föräldrar?
- Terminsstart: samla rektorer och prata om syftet
- Bra att City/Centrum-problematiken kom upp eftersom ärenden hamnar mellan stolarna
- Bedömningsmallar
- Definition behövs kring vilka ungdomar vi ska jobba med i SSPF
- Om inte en stadsdel lyft ett individärende på ett år bör vi fråga oss varför? Är det fel personer som är med eller annat?
- Vilken funktion från skola respektive socialtjänst ska vara med?
- Hur många åtgärdsplaner skrivs per år och hur många behandlar SSPF?
- Är SSPF rätt forum för gymnasieungdomar? Koppling till social insatsgrupp?
- Veckobrev
- Egen presstalesperson
- Hur mäter vi?
- Lyft viktiga målgrupper
- Stötta koordinatorerna att våga ta mandat
- Behöver en SSPF-grupp för friskolor
- Synliggör mervinster som möten och kommunikation innebär
- Värna om strukturer
- Kunskapsbank
- Säkerställa SSPF:s framgångar
- Effektutvärdering
- Hur tar vi del av varandras goda idéer?
- Behöver Even Magnusson och Anette Hillskär Malmfors mer mandat? Även kanske ta sig större mandat?
- Vi tappar dom i högstadiet, samtidigt som vi måste börja tidigare
- Viktigt att de som jobbar är trofasta
- Behåll gymnasieungdomarna i SSPF-arbetet
- Socialtjänsten behöver titta på sig själv, vad vill vi ha SSPF till? Ex. sekretess inte blir hinder.
- Vi behöver ta ett större grepp vad gäller drogberoende
- Struktur på direktörsnivå
- Få till en kvalitetssäkring
- Styrgrupp över staden
- Behov av kickoff, personal byts ut
- Central funktion som för statistik
- En grupp personer har i uppdrag att hantera cityproblematiken

Bilaga 2: Anteckningar från gruppdiskussioner del 2

Under andra delen med gruppdiskussioner fick deltagarna diskutera stadsdelsvis var de befinner sig idag och hur de ska arbeta vidare. Nedan redovisas de anteckningar grupperna förde. (Två grupper skrev inte namn.)

Norra Hisingen

Stärka koordinatörerna

Följa upp nuläge

Undergrupper

Koppling SSPF och Sociala insatsgrupper

Koordinatorer behöver vara med i styrgrupper

Vi behöver inte en styrgrupp för Göteborg centralt, däremot samordning

Even och Anette behöver samordna ytterligare, exempelvis gemensamma mallar, metodutveckling

Centrum

Vart befinner vi oss i SSPF:s arbete och vilka utvecklingsmöjligheter har vi?

Se över vilka deltagare som ska vara med i Centrum's SSPF samt vilka frågor som ska lyftas. Klargöra hur Cityproblematiken ska hanteras.

När vi ses i vår styrgrupp efter sommaren ska vi:

Föra en dialog med staden kring cityproblematiken

Uppstartsträff kring SSPF:s syfte och metod. Höstens upplägg.

Majorna-Linné

Kartläggning – kopplas till samtycke

Ska myndighetsutövningen vara med?

Bedömningsmall – systematisera

När ska det bli åtagandeplan?

Inte för mycket möten även om saker ska hållas isär

Hösten uppstart 24 augusti, LÖK-arbetet

Lundby

Vart befinner vi oss i SSPF:s arbete och vilka utvecklingsmöjligheter har vi?

”Verkstad” för ungdomar behöver utveckling.

Kommunikation mellan enheter/verksamheter fungera väl.

Representanter från samtliga grundskolor behövs

Arbetet har tagit fart på ett bra sätt.

När vi ses i vår styrgrupp efter sommaren ska vi:

Målbild för SSPF Lundby. Identifiera vilka ska SSPF ha fokus på.

Koordinator 50 Procent, nu ca 5 procent.

Information till 7;e klassernas föräldrar ang. droger

Föräldramöten på respektive skola

Västra Göteborg

Vart befinner vi oss i SSPF:s arbete och vilka utvecklingsmöjligheter har vi?

Utveckla förmågan att inhämta samtycke när det är relevant

Förståelse för vilka skyldigheter man har inom ramen för olika tjänsteutövningar

Öka tydligheten kring vilka frågor som hanteras i vilka SSPF-forum

Tydliggör målgrupp och koordinators roll

Utveckla arbetet med planer

Vilka ska sitta med i SSPF?

Ha bättre individfokus

Stärka strukturer och arbetsätt för att minska riskerna vid personalomsättning

När vi ses i vår styrgrupp efter sommaren ska vi:

Använda de kunskaper utvärderingen gett och omsätta i praktisk handling.

Arbetsgrupperna ska ses en halvdag för att diskutera SSPF

Västra Hisingen

Större grepp över stadsdelen, inte bara Biskopsgården och Torslanda

Tydliggör SSPF med hjälp av utvärderingen

Konkreta verktyg, bedömningsmall, modell

Att alla ska vara förberedda till mötena

Koordinatorsrollen behöver utvecklas

Påbörja processmöten med de som står ungdomarna närmast.

Känns bra med viss styrning centralt, men inte för mycket

Framtagande av broschyr - se Norra Hisingen

Ta personligt ansvar och förbereda sig

Förståelse för varandras verksamheter

Styrgrupp: Dagordning ska finnas. Uppstartsmöte; en halvdag med rapporterna.

Koppling till Trygg i Västra Hisingen

Lovisa Troll lyfter dilemmat med att sitta med i SSPF:s operativa grupp

Torsdagssamtalen social oro

Askim-Frölunda-Högsbo

Vart befinner vi oss i SSPF:s arbete och vilka utvecklingsmöjligheter har vi?

Befinner oss i en förälskelsefas

Har inga verktyg och stor omsättning på personal

Högt i tak

Bättre struktur

Tydliggör koordinators arbete

Bättre koordination med styrgruppen

Fastnar i strukturfrågor

Uppföljning av individuella ärenden

Ta upp oron innan samtycke och var trygg med det

Utveckla mall och metoder

När vi ses i vår styrgrupp efter sommaren ska vi:

Styrgryppen ger koordinatör rätt mandat
Bestämna vilka ungdomar som ska bedömas
Riskzon att ta upp på SSPF
Skolkataloger hos koordinatör?
Inför styrgruppsmötet koppla fram saker från utvärderingen?
Gemensam utvärdering med väster och mölndal
Niklas Svensson tar med frågan

Angered

1. De har styrgrupp 2,3 ggr per halvår. Arbetsgrupp 1 g/månad
Sex lokala SSPF-grupper

När vi ses i vår styrgrupp efter sommaren ska vi:

Utvärdera de lokala grupper
Alla ska jobba för fler samtycken
Börja jobba efter mallar

Östra Göteborg

Vart befinner vi oss i SSPF:s arbete och vilka utvecklingsmöjligheter har vi?

Anställ tre operativa koordinatörer
Operativa arbetet ska sjasättas till hösten
Operativ grupp, arbetsgrupp, styrgrupp: en arbetsform är utarbetad inför hösten.

När vi ses i vår styrgrupp efter sommaren ska vi:

Bli bäst i stan!!
Koordinatorerna ska starta informationsspridning
Göra kommunikationsplan
Inventera och koordinera förebyggande insatser, där SSPF ska vara motorn

Övrigt-gruppen

Vart befinner vi oss i SSPF:s arbete och vilka utvecklingsmöjligheter har vi?

Kartläggning koordinatörer gjorde oktober/november 2014 gav bra grund för SSPF. Intervju av rektorer och andra nyckelpersoner. Uppdateras löpande. Rött, grönt, gult.
Trygghet i att förhålla oss till sekretess tack vare jurist som deltagit och klargjort.
Att myndighetspersonal inte deltar annat än då samtycke finns, vid individmöte

När vi ses i vår styrgrupp efter sommaren ska vi:

Uppstart arbetsgrupp och styrgrupp – nystart utifrån utvärderingen
Diskutera medborgarlöfte – kommunpolis och ungdomspolis.